

Význam jednotného a družného úsilí velitelů, politických pracovníků a stranických organizací pro splnění úkolů výcvikového roku

Obrana socialismu a řešení náročných úkolů jejího neustálého upevňování vyžaduje skutečnou aktivitu a iniciativu jednotlivých stupňů velení i vysokou úroveň angažovanosti každého příslušníka Československé lidové armády. Tento stěžejní požadavek se může úspěšně realizovat jen na základě osvojení si učení marxismu-leninismu, poznání zákonitostí společenského vývoje a plného ztotožnění se s idejemi socialismu a komunismu.

Agresivita soudobého imperialismu, zejména USA, jeho úsilí o zvrácení politiky uvolňování, o narušení strategické rovnováhy mezi silami socialismu a kapitalismu znovu dokazují, že i v soudobých podmínkách není možné ztrácet ze zřetelů povinnost o neustálou péči o vysokou bojovou, mobilizační pohotovost a bojovou připravenost naší Československé lidové armády. Tento třídně mocenský nástroj socialistického státu zabezpečuje, v součinnosti s ostatními ozbrojenými složkami, obranu socialistických vymožeností pracujícího lidu společně s bratrskými armádami států Varšavské smlouvy.

Důležitost tohoto úkolu byla znovu zdůrazněna na 18. zasedání ÚV KSČ v projevu generálního tajemníka s. G. Husáka těmito slovy: „Vždy jsme poukazovali na to, že boj za mír probíhá v ostrém zápase s agresivními silami imperialismu a světové reakce. Poslední vývoj to znovu po-

tvrdil. Ve druhé polovině sedmdesátých let začaly proti politice uvolňování napětí stále otevřeněji vystupovat reakční síly v čele s USA. V důsledku jejich nebezpečného, hazardérského kursu došlo k vážnému zkomplikování mezinárodní situace. Orientují se na další vystupňování horečného zbrojení ve snaze změnit ve svůj prospěch existující rovnováhu sil a získat strategickou převahu.“ (Život strany, čís. 22/1980, s. 11.)

Úkoly výcvikového roku 1980—1981 plníme v období, které je významné pro celou naši socialistickou společnost. Jejich realizace probíhá ve znamení takových významných událostí jako jsou XXVI. sjezd sovětských komunistů, XVI. sjezd KSČ a volby do zastupitelských sborů všech stupňů. Důležité místo v tomto období zaujímá kampaň k 60. výročí založení KSČ, která je zaměřena především k dalšímu prohloubení vlastenecké a internacionální výchovy vojáků a k posílení jejich hrdosti na úspěchy, kterých naše společnost pod jejím vedením dosáhla.

Plnění výcvikových úkolů, v jednotě s úsilím celé strany a pracujícího lidu za další úspěšné plnění programu výstavby rozvinuté socialistické společnosti, probíhá v náročných vnějších ekonomických podmínkách a v období vyhrcovaného zápasu za uhájení a další prohloubení proce-

su uvolňování napětí ve třídně rozděleném světě.

Jednání na výročních členských schůzích základních organizací hluboce analyzovala dosažené výsledky za uplynulé období a vliv stranických organizací na proces výcviku a výchovy. Cenné zkušenosti z úspěšného plnění úkolů v předcházejícím období tvoří základ tvůrčího přístupu k náročným požadavkům RMNO na tento výcvikový rok. Konference komunistů, které v nedávném období ve svazech a svazcích probíhaly, potvrdily odhodlanost a hluboké přesvědčení všech příslušníků ČSLA splnit úkoly kvalitně a efektivně.

Z vystoupení čelních představitelů naší strany, státu a ČSLA vyplývá jednoznačný závěr, že hlavní metodou plnění úkolů výcviku a výchovy je metoda jednotného a družného úsilí velitelů, politických pracovníků a stranických organizací. Pouze při důsledném a cílevědomém uplatňování této metody v praxi, budou beze zbytku a s požadovanou kvalitou splněny i náročné úkoly pro přípravu vojsk ve výcvikovém roce 1980—1981.

Náročnost a složitost úkolů tedy zcela vylučuje, aby bylo k jejich realizaci připouštěno jednostranné a nekoordinované. Nelze je také plnit pouze jedním článkem, postupovat šablonovitě a strnule. „Pracovat v družném úsilí znamená nepřípustně rozptýlení sil, řešit všechny úkoly sladěně na stranických základech, soustřeďovat pozornost na hlavní směry v bojové a politické přípravě příslušníků útvaru, vychovávat vojáky, poddůstojníky a důstojníky v duchu uvědomělého plnění jejich vojenských povinností.“ (Jepišev A. A.: Některé otázky stranickopolitické práce, Praha, Naše vojsko, s. 128.)

Obecné zásady metody jednotného a družného úsilí dostatečně znají všichni naši velitelé, političtí pracovníci a straníční funkcionáři. Do popředí tedy vystupuje požadavek dovedného a tvůrčího aplikování těchto zásad, a to jak při plnění dlouhodobých, tak každodenních výcvikových a výchovných úkolů. To vyžaduje, aby byla dokonale pochopena podstata těchto úkolů, zvoleny optimální formy a metody jejich realizace jednotlivými články a zabezpečena důsledná sladěnost jejich vzájemného působení.

Náročné úkoly na tento výcvikový rok je možné splnit pouze tehdy, stanou-li se věcí všech příslušníků ČSLA a zejména velitelského sboru. Týká se to jak všech vyšších stupňů velení a řízení, tak těch velitelů, kteří působí u pluků, praporů a rot, velí četám, ale i družstvům, osádkám

a obsluhám. Přestože obsah těchto úkolů, ani jejich náročnost nejsou u všech těchto stupňů stejné či totožné, jejich cíl je společný: zabezpečit vysokou bojovou připravenost a pohotovost vojsk.

Tento společný cíl nemá imaginární povahu, ale je vysoce konkrétním vyjádřením smyslu vojenské činnosti. „Je nezbytné usilovat o to, aby obsah ideologické a politickoorganizačnické práce byl ještě těsněji spjat s životem a úkoly vojsk.“ (Ustinov D. F. Výsledky XXVI. sjezdu KSSS a úkoly, vyplývající ze závěrů sjezdu a zprávy gen. tajemníka ÚV KSSS s. L. I. Brežněva, Obrana lidu ze dne 21. 3. 1981.)

Vzrůstá tedy potřeba co nejtěsnějšího sepectí politického a vojenskoodborného přístupu všech, kteří se na plnění společného cíle — vysoké bojové připravenosti a pohotovosti vojsk — bezprostředně, ale i zprostředkovaně podílejí.

Požadavek vysoké úrovně politického a vojenskoodborného přístupu ke stanoveným úkolům BPP a důležitostí upevňování bojového mistrovství zejména na operačně taktických, ale především taktických stupních, podmiňují význam každodenní cílevědomé práce velitelského sboru u útvarů a jednotek. Vysoká úroveň bojové připravenosti a pohotovosti vojsk totiž není pouze mechanickým součtem dosažené bojeschopnosti u jednotlivých svazů, svazků, útvarů a jednotek, ale právě u nich se utváří ona nová kvalita, která zabezpečuje obranu naší socialistické vlasti a spolehlivé zajištění mírových jistot celého socialistického společenství.

V důsledku probíhajícího procesu vědeckotechnické revoluce ve vojenství a jeho konkrétních projevů v technické vybavenosti i v těch nejmenších vojenských kolektivech ještě dále vzrůstá význam každodenní práce velitelského sboru. Jen stěží si můžeme totiž představit, že by vojska byla schopna úspěšně plnit např. taková náročná zaměstnání, jako jsou taktická cvičení či bojové střelby bez toho, aniž by byla výsledkem také každodenní řídicí a organizačnické práce všech velitelů a jejich výchovného působení na své podřízené.

Nezastupitelnost velitelů jako hlavních organizátorů jednoty výcviku a výchovy vyžaduje, aby při plnění všech úkolů důsledně dbali o uskutečňování metody jednotného a družného úsilí s politickými pracovníky a stranickými organizacemi. Je již osvědčenou praxí, že právě při plnění hlavních a rozhodujících úkolů se tato metoda stává opravdovým zdrojem vysoké aktivity a iniciativy všech důstoj-

níků, praporčíků a vojáků základní služby. V souvislosti se zvýrazněním akcentu na vysokou kvalitu polního výcviku, jehož jádro tvoří taktická příprava, vystupuje do popředí výrazné požadavky, aby uskutečňování jednotného a druhného úsilí doslova prostupovalo každodenním pracovním stylem všech velitelů, ať působí na jakémkoli stupni.

Rostoucí požadavky na sladěnou činnost v malých vojenských kolektivech a zvyšující se nároky na jednotlivce nezbytně vyžadují, aby dosah této metody se konkrétně projevoval i tam, kde velení a řízení zdánlivě se redukuje na řešení nařízených úkonů, které vedou ke splnění stanovených cílů.

Spojení vědomostí, dovedností a návyků s vysokou tvůrčím přístupem se dnes stává pravidlem, bez jehož uplatňování v praxi se neobejde žádný velitel, ani jednotlivý voják. Proto uplatňování metody jednotného a druhného úsilí není jen metodou, která vede k vojenskodborné a technické vyspělosti lidí, ale je především metodou jejich politického řízení a vedení v náročných podmínkách vojenské služby.

Z tohoto hlediska vystupuje do popředí požadavek úrovně stranickosti v práci velitelů. Ta se musí projevovat v důsledném plnění funkčních povinností, ale také ve správném přístupu k podřízeným. Vysoká náročnost vůči sobě i k ostatním, hluboce prostoupená pocitem odpovědnosti za plnění úkolů BPP, je hlavním předpokladem úspěšné činnosti velitelů. Jen tento předpoklad však nestačí, není-li co nejtěsněji spojen s funkcí velitele jako politického vedoucího svých podřízených. Hluboká znalost marxismu-leninismu, politiky KSČ a úkolů, které z ní vyplývají pro armádu, je základem pro plnění této funkce. Jen z toho může vyplývat umění řídit, vést, organizovat a vychovávat.

Sjednocovat a koordinovat vynakládané úsilí při plnění úkolů bojové a politické přípravy není možné bez úzké součinnosti s politickými pracovníky a stranickými organizacemi. „Můžete nutit člověka pracovat jak chcete,“ řekl významný sovětský pedagog A. S. Makarenko, „jestli však současně s tím ho nebudete vychovávat politicky a mravně, jestli se nebudete podílet na společenském a politickém životě, potom práce bude jednoduše neutrální proces bez pozitivních výsledků.“ (Makarenko, A. S.: Sočinenija, tom 5 Moskva 1958, rusky, s. 116.) Právě v tomto smyslu plní spolu s veliteli významnou úlohu tyto články. Prohlubují stranickost veškeré vojenské činnosti lidí a zvyšují jejich cel-

kovou úroveň v souladu s požadavky vojenské politiky strany.

Politické pracovníci u útvarů a jednotek nedílně vstupují do uskutečňování jednotného a druhného úsilí, jsou spolu-realizátory této metody ve vojenských kolektivech. RMNO na tento výcvikový rok dále zvýrazňuje jejich podíl na stranickopolitické práci, zejména v oblasti výcviku, kázně a organizovanosti vojenského života. Výrazný akcent je rovněž položen na prohlubování politických aspektů řídicí a organizátorské práce, rozvoj aktivity a iniciativy vojáků z povolání a základní služby, na jejich vojenskodborný a technický růst.

Prohlubování vlivu stranickopolitické práce na celý komplex náročných úkolů v těchto oblastech vyžaduje, aby se dále zvyšovala přímá účast politických pracovníků na konkrétním uskutečnění výcviku a výchovy vojsk. Přitom nejde v žádném případě o to, aby zdvojovali činnost velitelů, nebo dokonce je nahrazovali, ale aby svými specifickými metodami a formami působili na formování vědomí lidí, mobilizovali je ke kvalitnímu plnění úkolů a průběžně uskutečňovali účinnou stranickopolitickou práci. K tomu musí zdokonalovat nejen svou vojenskopolitickou, ale také vojenskodbornou a technickou úroveň.

Nutnost rozvíjení tvůrčího přístupu velitelů i samotných vojáků ke stanoveným úkolům se nemůže spokojit jen s využíváním osvědčených metod a forem práce politických pracovníků, ale vyžaduje od nich nezbytně i novátorské hledání nových, i když ještě v praxi neprovedených postupů. Jen to je totiž cesta jak zabezpečit, aby stranickopolitická práce byla svou účinností na úrovni objektivních potřeb lidí a nároků, které na ně kladou moderní zbraně a stále výkonnější bojová technika.

K předcházení případných chyb, nedostatků a nevyužitých rezerv, které snižují efektivnost stranickopolitické práce, vystupuje do popředí význam předávání a zevšeobecňování příkladných zkušeností. Právě politické pracovníci u útvarů a jednotek k nim mají nejbližší, protože působí přímo tam, kde se rodí konkrétní výsledky v bojové a politické přípravě. Jde zejména o předávání takových zkušeností, které napomáhají zlepšovat individuální práci s lidmi, zvyšovat účinnost stranickopolitické práce v jednotlivých druzích vojenskodborné přípravy a zlepšovat vztah vojáků ke svěřené bojové technice.

Mnohostranná činnost politických pracovníků při realizaci jednotného a druž-

ného úsilí je těsně spojena s prací stranických organizací u štábů, útvarů a jednotek. RMNO na výcvikový rok zvýrazňuje klíčovou úlohu těchto článků při prohlubování vlivu strany na všechny stránky vojenského života, přičemž zdůrazňuje povinnost velitelů, aby se o ně ve své práci opírali, usměrňovali a využívali je. Vždyť stranické organizace dnes představují ohromnou sílu, početně zastoupenou i u těch nejmenších vojenských kolektivů.

Požadavky stálého prohlubování stranického vlivu na život vojsk mají pro dosahování nepřetržité bojové připravenosti a pohotovosti prvořadý význam. Zvýrazňován je zvláště požadavek jeho komplexnosti, diferencovanosti a konkrétnosti, tedy věcnosti stranické práce. Její podstata spočívá v jednotě cíle a jeho praktické realizaci, usnesení a jeho plnění, v používání takových postupů, lorem a prostředků, které zabezpečí maximální výsledky v práci.

Stranické organizace musí proto usilovat o stále všestrannější chápání bojové pohotovosti se zvýšeným důrazem na její politické a ideologické aspekty, o zkracování norem činnosti při bojovém poplachu, o dokonalou vycvičenost jednotek a péči o svěšené zbraně a bojovou techniku. Se znalostí věci řešit všechny otázky, které souvisí s dosahováním vysoké úrovně kázně a organizovanosti, s rozvojem aktivity a iniciativy lidí.

Hlavní metoda, kterou stranické organizace vstupují do společného úsilí všech velitelů, politických pracovníků a vojenských kolektivů, je metoda příkladnosti komunistů. Právě v tom se nejvíce projevuje konkrétnost stranické práce v celé šíři tohoto slova. Komunisté musí vždy stát v čele při plnění náročných úkolů na učebnách, cvičištích, střelnicích a ve vojenských prostorech.

Stranické organizace se proto nemohou uspokojovat s průměrností či dokonce zaostáváním svých členů, nemohou ani

připouštět, aby docházelo ke zlehčování podmínek při výcviku či v organizaci režimu vojenského života. K tomu musí ještě více vést i svazácké organizace a všechny příslušníky jednotek.

Jednotné a družné úsilí všech velitelů, politických pracovníků a stranických organizací není pouze metodou jejich vlastní práce při plnění náročných úkolů bojové a politické přípravy, ale současně prostředkem působení na všechny ostatní. Vždyť zabezpečování bojové připravenosti a pohotovosti není pouze věcí jich samých, ale záležitostí všech příslušníků útvarů a jednotek. Společné cíle si vyžadují společný postup, pak efektivně vynakládané úsilí. To mohou jen lidé ideově a politicky vyspělí, odborně zdatní a morálně silní, kteří jsou denně sjednocováni na pozicích vedoucí úlohy strany, principech socialistického vlastnictví a socialistického internacionálního.

Závěry XXVI. sjezdu KSSS a jednání našich komunistů znovu zdůraznily, že hlavním směrem strategické linie komunistické strany v období budování materiálně technické základny komunismu a výstavby rozvinutého socialismu je kvalita a efektivnost veškeré naší práce. To platí pro celou naši společnost i pro příslušníky ČSLA, což bylo potvrzeno i na jednáních všech stranických konferencí k přípravě XVI. sjezdu KSC.

Metoda jednotného a družného úsilí velitelů, politických pracovníků a stranických organizací byla právem označena za stěžejní při plnění náročných úkolů bojové a politické přípravy, ale i těch, které budou následovat v příštím období. Je proto povinností všech těchto článků, aby tuto metodu ve své práci důsledně uplatňovaly, tvůrčím způsobem rozvíjely a prohlubovaly. Jen tak mohou být náročné úkoly na tento výcvikový rok se cíle splněny, jen tak mohou být splněny závěry XVI. sjezdu KSC v Československé lidové armádě.